

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/8- /2014. P.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárásban – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 354/2013. (XI. 26.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panaszt az intézkedés oka közlésének elmaradása tekintetében

elutasítom,

minden egyéb vonatkozásban a panasznak

helyt adok.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdés *a*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (1) bekezdés *a*) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdés *a*) pontja).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) ORFK Készenléti Rendőrség parancsnoka
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos előadta, hogy 2013. május 6-án 14:10 óra körüli időben a Budapest, V. kerületi Kossuth téren tartózkodott, ahol egy csoport tagjaként az Országház épülete felé tartott, mert belépő alapján egy kísérővel kívánt oda turistaként belépni. Ekkor mintegy 20 rendőr a csoport útját állta, és az intézkedés okának közlése nélkül igazoltatni kezdték a csoport tagjait, köztük a panaszost is. Ennek során személyazonosító és lakcím adatait az intézkedő rendőr felírta, ruházatát átvizsgálta és az intézkedésről – a panaszos arcképmását portrészzerűen tartalmazó – videofelvételt készített egy másik rendőr. A panaszos meglátása szerint okot nem adott a rendőri intézkedésre, az inkább tűnt „*felesleges rendőri végzésnek*”.

A beadványban foglaltak szerint a panaszos sérelmezi:

- az intézkedés, igazoltatás jogalapját;
- a ruházatátvizsgálást;
- személyazonosító adatainak rögzítését;
- az intézkedés oka közlésének elmaradását;
- az intézkedésről videofelvétel készítését.

II.

A Panasztestület a panasz valamennyi pontjával kapcsolatban alapjogsérelmet állapított meg, és azt megküldte részemre, erre tekintettel illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint az Rtv. 93/A. § (6) és (7) bekezdésén alapul.

III.

A vizsgálat során az alábbi bizonyítási eszközöket vettem figyelembe:

- a panasz (2 lap);
- válaszlevél (2 lap);
- ORFK vezetői rendelkezés (1 lap);
- jelentés (3 lap);
- számú jelentés (1 lap);
- rendőrségi videofelvétel;
- a panaszos társa által készített videofelvétel.

A bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítottam meg a döntésem alapjául.

A panaszos 2013. május 6-én 14:10 óra körüli időben a Budapest, V. kerületi Kossuth téren tartózkodott, ahol egy csoport tagjaként az Országház épülete felé tartott, mert belépő alapján egy kísérővel kívánt oda turistaként belépni. Ekkor mintegy 20 rendőr a csoport útját állta, és velük szemben fokozott ellenőrzésre hivatkozva intézkedést kezdeményeztek. Ennek során az intézkedő rendőr az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tisztelegett, a napszaknak megfelelően köszönt, és ismertette a fokozott ellenőrzés tényét, majd igazolásra szólította fel a panaszost, majd személyazonosító adatait igazoltató lapon

rögzítette. Ezután a panaszost a nyilvántartásokban ellenőrizte. A panaszos ruházatát a rendőrök átvizsgálták. A videofelvétel készítéséről a panaszost külön nem tájékoztatták.

1. Az intézkedés, igazoltatás jogalapja.

A panasz, a Készenléti Rendőrség rendészeti igazgatójának levele, valamint a rendőri jelentések ellentmondást tartalmaztak az intézkedés okát, illetve az intézkedés oka közlését illetően. Az ellentmondást a rendőrség által készített videofelvétel oldja fel, melynek tanúsága szerint az intézkedő rendőrök fokozott ellenőrzésre hivatkoztak az intézkedés jogalapjaként.

Az Rtv. 30. § (1) és (2) bekezdése szerint „*a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. A rendőrség e cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.*”

A rendőri jelentések a fokozott ellenőrzéssel kapcsolatosan az alábbiakat tartalmazzák. A szolgálati feladat ellátásával kapcsolatosan megtartott eligazításon az hangzott el, hogy az országos rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzést rendelt el 2013. április 01-je 00:00 órától 2013. július 31-e 24:00 óráig Magyarország területére az illegális migrációs vándorlások ellenőrzésére, illetve az annak kiszűrésével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtására. Emellett a rendőri jelentést azt is rögzíti, hogy az ominózus intézkedésre olyan zárt kordonnal biztosított „folyosón” került sor, amelyen keresztül az Országházat látogató turisták meg tudják közelíteni az épület XII-es kapuját. A rendőri jelentés rögzíti, hogy a csoport, melyhez a panaszos is tartozott, jól megkülönböztethető volt a turistáktól, zártabban közlekedett. A rendőri jelentés azt nem rögzíti, hogy milyen külső jegyek alapján volt a különbség megállapítható, emellett a videofelvételeken nem látható, hogy valamely szabályos vagy más különleges alakzatban közlekedett volna ez a csoport, illetőleg az sem, hogy tagjai az átlagos köznapi ruházattól eltérő, esetleg formaruhát vagy sajátos szimbólumot viseltek volna. A rendőri jelentés szerint az intézkedés során megállapítást nyert, hogy a csoport tagjai egy országgyűlési képviselő meghívott vendégei, azonban az intézkedés tovább folyt.

Mód lett volna az intézkedés idején a külföldi delegációk biztosítása érdekében esetlegesen elrendelt – amennyiben volt ilyen – fokozott ellenőrzésre hivatkozni, mely kellő jogalapot szolgáltatott volna az intézkedésre. A rendőrségi iratok ilyen vezetői döntésről azonban nem adtak tájékoztatást, csupán tényként közölték, hogy a rendőrök ilyen jellegű feladatot láttak el, e tényt önmagában mögöttes jogalapként nem lehet elfogadni.

Az Rtv. fokozott ellenőrzésre vonatkozó rendelkezései kivételt képeznek azon fő szabály alól, hogy a rendőr intézkedést csak meghatározott egyedi ok, körülmény alapján fogantathat. A fokozott ellenőrzés azonban minden további ok felmerülése nélkül, a fokozott ellenőrzés területi hatálya alá eső helyen, az annak célját sérteni, veszélyeztetni látszó személlyel szemben intézkedést enged. A fokozott ellenőrzés ezen – a fő garanciális szabályt lerontó – hatását azzal ellensúlyozza az elrendelő vezető, hogy azt meghatározott célból, meghatározott ideig, gyakran az ország meghatározott területére rendeli el. Jelen esetben a meghatározott cél az illegális migráció felfedése, visszaszorítása volt az egész ország területén. Tekintettel arra, hogy a panaszos és társai, egy az Országgyűlési Őrség által védett, szigorú belépési rend alapján látogatható épületbe – az Országházba – vezető, két oldalról ideiglenes fallal zárt folyosón haladt a nappali órákban, meghívó birtokában, és a felvétel tanúsága szerint magyarul beszéltek. Ezért megállapítom, hogy velük szemben az illegális migráció gyanúja olyan csekély fokú volt, hogy erre hivatkozással a csoport tagjaival szemben intézkedésre nem kerülhetett volna sor. **Ezért a panasz a jogalap tekintetében megalapozott.**

2. A ruházátvizsgálás jogalapja.

A panaszossal szemben jogalap hiányában foganatosítottak intézkedést. Ennek során a panaszos ruházátát átvizsgálták a rendőrségi felvételek tanúsága szerint.

Az Rtv. 30. § (3) bekezdése valamint 31. § (1) bekezdése szerint *„a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja. Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”*

A megállapított tényállás, valamint az 1. pontban kifejtett érvek alapján megállapítom, hogy a jelen pontban ismertetett törvényi tényállások egyikét sem merítette ki a panaszos, így vele szemben jogalap hiányában került sor a ruházátvizsgálásra. Ezért **a panasz e részében megalapozott.**

3. Személyazonosító adat rögzítése.

A panasz és a rendőri jelentés egybehangzó abban a tekintetben, hogy a panaszos adatait a jogalap nélkül folytatott intézkedés során igazoltató lapon rögzítették.

Az Rtv. 29. § (3) bekezdése szerint, *„ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint - az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén - az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét.”*

Tekintettel arra, hogy az intézkedés során a panaszos részéről a jogsértő cselekmény gyanúja nem merült fel, ezért adatainak rögzítésére a törvényben rögzített tényállásnak megfelelő jogalap nem merült fel, **ezért a panasz e részben megalapozott.**

4. Az intézkedés oka közlésének elmaradása.

A panaszos állításával ellentétben a rendőrségi videofelvétel tanúsága szerint az intézkedő rendőrök részéről jól hallhatóan elhangzott a csoport felé, hogy fokozott ellenőrzés okán intézkednek. Mivel a felvétel a panaszos állítását tényszerűen cáfolta, **a panasz e részében alaptalan.**

5. Az intézkedésről videofelvétel készítése.

Tény, hogy az intézkedésről rendőrségi videofelvétel készült.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdés szerint *„a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet.”*

Mivel a rendőri intézkedés jogalapja az 1. pontban kifejtettek szerint hiányzott, ezért a jogalap hiányában intézkedés alá vont személyek képmáshoz való jogának korlátozása, szintén jogalap nélkül történt, az érintettek arcképmását portrészzerűen tartalmazó felvételeket

a rendőrség az érintettekről ezen intézkedés kapcsán tehát jogszerűen nem rögzíthetett, ezért azokat nem is birtokolhatja, **a panasz e tekintetben is megalapozott.**

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

IV.

A Panasztestület minden megállapításával egyetértek.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikke, IV. cikke, XXIV. Cikke, 46. cikk (1) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 35. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés a) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. § (2) bekezdése, 29. § (3) bekezdése, 30. § (1)-(3) bekezdései, 31. § (1) bekezdése, 42. § (1) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, a 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdései.

Budapest, 2014. február 05.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**